

Glasnik, pribavljan i tiskan u Puli, učinkuju se na temelju sklopnih clanka ili po dogovoru.

Nevrzi za predbrojbu, glasnik itd. salju se raspisanim ili polozajemom pošt. stanicom u Bočinu na administraciju Hata u Puli.

God narucuje valja točno označiti ime, prezime i nazivlju poštu predbrojnike.

Tko list na vremje ne primi, neka to javi odpravljcu u čvorom plenu, sa koji se ne plaća poštarnica, ako ne izvana napiše „Reklamacija“.

Cekovnog računa br. 817-849.

Telefon tiskare broj 38.

Odgovorni urednik i izdavatelj Jerko J. Mahulja. — U nakladi tiskare Laginja i dr. u Puli, ulica Giulia 1. — Glavni suradnik prof. M. Mandić u Trstu (Via Crocela br. 1, II. kat.).

Školsko pitanje i zlonamjernost zemalj. odbora.

Sadanji vijek je vijek škola, barem to bi se imalo ustvrditi na vapaj citavoga svijeta, kojim zahtjeva škole i opet škole, a ovo osobita pučke. Ljudi, puci, narodi hoće da napreduju, hoće da se šire, da zavladaju, zagospodare, a to hoće da postignu naobrazbom, za kojom slijedi blagostanje, bogatstvo. Znaju bo sv, da blagostanje i naobrazba jesu dva ključa do svjetske sreće osobne i narodne, dva ključa, kojima se narodu otvara sloboda; jer samo njima raskinje se potlačenom narodu lanci podložnosti i robstva. S ovog razloga eto vapaj potlačenih naroda za školom, koja ih ima povesti k prosvjeti, blagostanju, slobodi, gospodarstvu i kraljevanju, a oni narodi i puci, koji su to sve postigli, opet vase za boljim i najsvršenijim školama svake vrsti, da opet održe se na svojem mjestu nad susjednim narodima, koji ih žele u svemu dostići.

S istih razloga danas svi narodi trude se i troše, da što manje bude u narodu nepismenih i neukih ljudi znajući da će se ovaj trud i trosak narodu naplatiti sa debelim kamataima. Svaki pisan, načitan i naobražen čovjek natiči vojniku da nočata naoružan spreman i voljan da se bori i da nadvlada, naproti neuk i nepismen čovjek natiči bolesnu, ranjenu vojniku bez oružja. Razumljivo je stoga, da oni prvi ljudi naobraženi, načinjavaju jaku i ratobornu vojsku i narod, koji mora vladati, a oni drugi usuprot, neuki ljudi, pako vojsku i narod, koj je bolestan, razoružan, što mora podleći, pasti, poginuti.

Ovako misle i umiju svi današnji pro-

svijeljeni ljudi i narodi i oni, koji žele postati takovi. Mi Hrvati spadamo među ove zadnje ljude i narode, med one najme, koji su voljni i željni školom i naukom doći do prosvjete, slobode, blagostanja, čega svega jošta nemamo.

Osobito u toj želji, bar u zadnje doba ističe se grancista hrvatskoga naroda i hrvatske domovine, a to smo mi istarski Hrvati. Iz dana u dan slušamo molbe i vapaje ovoga ili onoga sela našeg za našnom školom. Al to ne čini jedno selo, nego stotine ih, al ne samo koji mjesec, nego stotine ih, al ne samo koji mjesec, nego stotine ih, ali deset godišta. Oni, koji gospodare našim novcem i našom školom, ne daju nam ih. Voljeli bi nam dati kašarne, zandare, bolnice, vojničte nego hrvatske škole u Istri; prije kugu i koleru, nego školu. Veli talijanska gospodirajuća stranka našem narodu: sve, sve nas pitate i molite, samo ne škole narodne. Eto ovoliku znamentost polazu oni u škole, jer dobro razumiju svoju stvar. Znaju oni dobro, da hrvatska škola u Istri siči tvrdjavi, odakle de narod pucati i razganjati svoje neprijatelje, znaju da su to ognjista žive vatre, koja ne traže tmice i neznanja. Al o tom je osvjeđeno u velikoj većini i istarski Hrvati, osobito narodni kolovodovi, narodne općine i društva, pak se Zubima i Noktima bore za svaku pučku školu. Al još ni danas talijanska stranka ni naš zemaljski odbor ne popusta nama na školskom polju, akoprem smo očekani u zemalj. saboru i odboru, akoprem opstoji tobožnji kompromis, akoprem za nas govoriti naravno i pisano pravo. Ipak vladajuća talijanska stranka potisnuta je o zid i nije tako već svenoguća. Prisiljena je popustiti nama, hvala svijest našeg naroda, koji zahtjeva što mu po Bogu, pravdi i zakonu ide, jer on vjerno, možda i pre-

vjerno, služi jednomu, drugomu i trećemu. Uspjesi narodni na izborima željenom silom sile naše Talijane, da nam moraju i moraju davati, i preko volje, što zahtijevamo. Ne ide to s lijepa ni s lajka, al ipak se miče. Zemaljski odbor baci nam tu i tamo po koju hrvatsku školu, onako da ne duge razmake. Nu zadnji čas opazili smo lukavost zemalj. odbora, neku posebnu metodu u otvaranju naših škola, čime je posvjeđeno strogu dosljednost u protivstvari hrvatske škole, na što želimo upozoriti našu javnost i odlučujuće političke čimbenike.

Ta metoda i lukavost zemaljskog odbora jednostavno često u tomu, da dopušta sistemizovanje i otvaranje hrvatskih pučkih škola koje za pravo nisu nove, onđe, gdje služe za kamen smutnje medju pućom naših sela, ali onđe neće, gdje bi nova škola bila od velike potrebe i znamenitosti, niti tamo, gdje bi se novom školom osobito smanjio onaj nesretni broj naših nepismenika. Spomenut ćemo primjerice buzetsku općinu, koju piše ovih redaka s bliza poznata, i gdje zemalj. odbor uporablja svu svoju talijansku lukavost i preprednenost u strančarske nevjere svrhe. Eto nam Radica i Grimalda, gdje narod na koljenima molji svoje redovite škole godišta i godišta, dok nije končano školska komisija god. 1907. opravila svoje i se izrekla za školu, al ni danas još nisu tu sistematizovane, akoprem Radice imaju na raspolaganju krasnu školsku sobu u dvorec (kastelu) udova grofa Walderstein, za koju općina plaće već dugo vremena visoku najmovinu. Brugudac je sagradio krasnu školsku zgradu već prije desetak godina, ali još ni danas nije tu škola sistemizovana niti ima učitelja, pak tako da nova zgrada stoji pusta i prazna, kao što je

pustio srca onih, koji bi morali imati srca za prosvjetu i napredak. Škol. komisija držala se u Briguđeu 1906. iste godine također u Rakitovcu, gdje je Družba namjestašta svoju učiteljicu. Silno potrebna je škola u Črnicu, čije žiteljstvo mora u svijet na zaradu, da može živjeti, a eto nepismino je i neuko, a kvart se na trčanskim radojnjama. I tu se je škol. povjerenstvo izreklo za školu prošlo godinu. Jos očekuju svoje sistemizovanje komisijom odlučene sela Račjavas, Trstenik, Progaro, Sočerga, Salež. Čini se čitatelju pre malo novih škola u jednoj jedincatoj hrvatskoj općini, koje očekuju milosrdju od svoga zemaljskog odbora! Sva navedena mjesto jesu bez škole i učitelja, a žiteljstvo jest nepismeno, jer su predaleko do bližnjih škola. Pomislite još, da tlo ovog naroda, što moli školu, jest najneplođnije u Istri, te da mora u svijet trbuhom za kruhom, pak eće pojmiti potrebu škole i onu želju žiteljstva za njom. Al ne ide to ne ide, tu se ne otvaraju škole, kar da i hrvatsko sreću ledeno je za potrebe i vapaj ovog naroda ...

Račice, Grimalda, Črniča, Briguđac jesu osobito u nebu vapijući grijesi vladajuće talijanske stranke, a možda i hrvatske?

Dok ovako stoje sa školama u ovim se lima, drugačje stanovište je zemalj. odbor zauzeo napram školama u Danama i Svir Svetima, koje je, tako rekuć, kroz noć ustanovio. Tu nisu bila bile od veće potrebe, jer su Danci pohadjali školu u Vodicama, a mladež iz Svih Sveti u Buzetu, akoprem teško, i u svu zbog udaljenosti, al ipak bili su uškolani. Školske vlasti sa zemalj. odborom rasiraju naše škole u dvoj. i višeračednice, što je hrvatsko vrijedno i korisno po učiteljstvo, ali time se nije ni korak pokročilo proti poznatom našem

Slavenski bogoslužni jezik u Istri.

(Nastavak.)

U Biskup. Listu (Curia Episcopalis) ove godine (1904) na strani 108. čita se:

a) da se ne smije u narodnom jeziku dati odričešenja na smrtnoj uru;

b) da je treba ukinuti pjevanje litanijske poslike „podizanja“ pod Misom za mrtve;

c) proglašuje se nedostatnim moljenje ili čitanje nekojih diela Bogoslužja: kao n. pr. jutranju na blagdan Rodjenja Kristova, Bogoslužje za mrtve, te se primorava dočinjenog dušobrižnika, da molí ili diti dočinjenog Bogoslužje po drugi put latinski.

Posljedica svega toga, veli se u istom Biskupskom listu, je, te treba u strogo liturgičkim molitvama, kao i u podiščivanju sv. sakramenata, apostolskog blagoslova na smrtnoj uru rabiti uvek latinski jezik, a nipošto narodni jezik.

Presvjetili ta odluka sv. Sabora osobito ona, koja se tako nazvana podiščivanja sv. Sakramenta u narodnom jeziku je na mnogim mjestima naše biskupije toli uzrujala narod, te se je bojati gudnih izreda i stetonošnih posljedica po sv. Vjero, mo-

ral i ugled svećenstva. Ne ćemo ovde navaditi, što se sve o tom ne piše i tiska po raznim novinah od pozvanih i nepozvanih ličnosti, nu nekako kao da nam se steže arce, kad opazimo, da ova „burba“ mjesto da pada većma raste. — Gotovo su valjda svi podpisani nastojali na nekojim jezicima i kod nekoj celjadi, da ujutru i prikladnici rječima bilo kako ublaže tu viku i arđuju, koja se diže ne samo po novinah već i na privatnim sastancima i čak u obiteljskim krugovima, all bez sva- kog uspjeha. Cuje se naime ne samo iz ustiju naobraženih ljudi, već i proti istarski skmet mrmrje i ropče na vise oblasti duhovne i svjetovne, koje hoće da mu i posljednji sled njegova jezika iz crkve prorene. „Oni, kojim je dužnost, da nas vede, nas zavode; oni, kojim je dužnost braniti naše pravice, sami ih gase i soliru“. Takve i tima slične rječi ponavljaju se često neda po Istri. Da ne pretjeravamo, svjedode mnoge hrvatske i slovenske novine u Istri i Izvan Iste. U njima se nalazi još kruškij izjava, a uz to treba znati, da gornjopomenute novine narod po cijeloj Istri pohlepno čita.

Nastaje pitanje: imade li taj stari patnik

Istranin rasloge, da takvu graju dide? — Presvjetili naš odgovor na ovo pitanje je kratek. Evo ga: U koliko Istranin sv. crkvu, tu zaručnicu Kristovu, i nekoje nekrive Namjestnika Božjeg radi toga psuje i grdi — nema prava, a u koliko brani pristojno svoja potlačena prava — ima pravo i sto puta pravo; ta i crv se u blatu brani, draži li ga se, a kamo da se ne brani čovjek!

Potpisani dakle priznaju da ima hrvatski i slovenski narod u Istri pravo, da u svojem jeziku hvati i časti Boga sa svojim dušobrižnicima. — U pismu koje su lani pod konac godine upravili na Presvjetili i Precašni biskupski Ordinariat u Trstu dokazale, da se staroslovjenski jezik u manjoj ili višoj mjeri rabio u Bogoslužju po Dalmasiji i Istri i druguda od desetoga do početkom devetnaestoga stoljeća; pa evo uz, sve spletke i pretnje rablje se još današnjim po nekojih crkvah u Istri; dokazale daleko kako je sv. olac Ivan VIII. po sv. Cirilu i Metodu pravedene knjige strogih i novog zavjeta poohvalio, svečano ih odobrio i izričito zapovedio: „ut in eadem lingua Christi Domini nostri praescientia et opera emarentur jubemus...“

Izlaži svakog četvrtka o počne.

Netiskani dopisi se ne vraćaju, a nepriskriveni ne primaš.

Predplatiti se postaricom stoji

10 K. u obće, } na godinu

ili K. 6—, odn. K. 2-50 na

po godinu.

Ivan carinice više postarica

Plaći i titulu za u Puli.

Pojedini broj stoji 10 h., zao-

stali 20 h., koli u Puli, toll

izvan iste.

Uredništvo i uprava nalazi se

o „Tiskari Laginja i dr.«

J. Krmpotić i dr.« (Via Giulia

br. 1), kamo kada se nastavlja

sva pismo i propade.

Početni broj stoji 10 h., zao-

stali 20 h., koli u Puli, toll

izvan iste.

Uredništvo i uprava nalazi se

o „Tiskari Laginja i dr.«

J. Krmpotić i dr.« (Via Giulia

br. 1), kamo kada se nastavlja

sva pismo i propade.

analibetizmu. Eto, kako vidimo, zemalj. odbor ustanovlja rado škole naše u već opstojećim školama, okružjuju raštrku učenje, ali ne, ču onda, gdje je narod sasni bez nauke i daleko od usuglednih škola. Tendencija je, vrlo prozirna; nedati istarskom Hrvatu škole ni dopustiti da se naobrazuju; ozvoljili dotično žiteljstvo naprav hrvatskoj strani, dok konacno ne zapituju talijansku školu, koju bi dobili kroz noć, napokon poslužiti „Legi Nazionale“, da imade vremena i mjeseta za ustavljivanje svofih novih škola usred najčišćeg i najdjevičanskog našeg naroda. Osako još i danas sasna se upotpunjaju namjere „Legine“ i našeg zemaljskog odbora. Ovu istaknuto metodu rabi i drugud Istrom. Naši se politički ljudi zadovoljavaju sa ovakvom otvaranjem novih škola, a zemalj. odbor može na prigorov sasna lakito odgovoriti, da sistemizuje hrvatske škole. Nu odseki neka naši politički svjet bolje paži pri tom na „juntine“ prste, pa nekaj zahvaljuje ponašnjije otvaranje najpotrebnijih škola, a to tamo, gdje su naši ljudi sasna bez škol, obuke, tamo najme, gdje će se novom školom podeti smanjivati onaj veliki broj naših nepismenjaka. Za tim da idemo svi: unistavati analibetizam, to nam budi geslo. Najprije najpotreblijte i najkorisnije, a zatim manje potrebno i korisno, a najposlaže luksus, ljepota, ugodnost.

Ovo na uvaženje našim polit. krugovima, zastupnicima, asesorima i učiteljstvu.

Svečanost u slavu pjesnika hrvatske narodne himne „Liepa naša domovina“

Dne 7. ovoga mjeseca proslavila se je krasna slava u Klanjcu, malenom al liepom mjestu divnoga hrvatskoga Zagorja. Tu, usred trga, podigao se je i toga dan odkrio spomenik Antonu pl. Mihanoviću, onomu slavnomu mužu, koj je ispjевao hrvatsku narodnu himnu „Liepa naša domovina“.

Anton pl. Mihanović, rođen u Zagrebu godine 1796., preminuo je u Novim Dvorilim kod Klanjca godine 1861. Prem bjuše činovnik, i to u diplomatskoj službi, najzada konzul u Bukareštu, te dosegao za onda riedku čest dvorskoga savjetnika, radio je on kao Hrvat na kojizvenom i narodnom polju, te izpjevao raznih domoljubnih pjesama, podao među ostalimi svoj prinos banu Jelačiću za narodnu borbu, kad je bio godine 1848. buknuo rat izmedju Hrvata i Madjara. Njegova pjesma „Liepa naša domovina“ bila je prvi put tiskana u „Danici“ godine 1835. Naprav joj je izhitrio Josip Runjanin, carski kadet u Glini, godine 1846. Taj naprav udesio je za muški zbor organista prvostolne crkve u Zagrebu Vatroslav Licheneger god. 1861. Istom poslije toga, dakle poslije smrti Antona pl. Mihanovića, počela se je siriti medju narod njegova pjesma „Liepa naša domovina“ kao hrvatska himna svuda kuda Hrvati živu, i danas se ona kao takova po svih hrvatskih pokrajinali i jako svečano pjeva. Anton pl. Mihanović je tem pjesmom postao neumrlik medju hrvatskim narodom.

Prem je na župnom groblju u Klanjcu postavljen velikom pokojniku, njez spomenik, to su ipak Klanjčani misili, da su dužni postaviti mu i narodni spomenik usred svoga mjestanca. Sastavili su se u odbor, komu je stuplo na čelo Klanjčan hrvatski pjesac, kanonik stolnoga kapitola u Zagrebu, Ivanković, sabrali su prinos, i dalje napravili spomenik. Napravio ga je hrvatski kipar Robert Franges Mihanović. Poziv u proslavi odkriva spomenika Mihanovićeva vodazvali su se mnogi. U Klanjcu nabijala valjna nikad toliko ljudi koliko dne 7. kolovoza 1910. Rečena srušna na 8. do 10. tisuća. Bilo je mnogo seoskoga pjevanja iz klanjčkoga kotara i drugih strana Zagorja. Od većih hrvatskih

grajova bili su, jako dobro, zastupani Zagreb, na naša kraljna prestonica, i učedini. Osim banovina bila je zastupana i Dalmacija po dru. Karliću, i Istra po zastupnicu profesoru Vjekoslavu Špindleru i drugu. Dinku Trinjatiju. Slovenija bila je zastupana haročto po Franu Ilesiću, predsjedniku „Matica Slovenske“, koj je toga dana javio veselu vest da i Slovenci primaju također formalno kao svoju narodnu himnu pjesmu „Liepa naša domovina“.

Klanjec bio je svećano odjeven. Nebijase kuće koja nije bila okružena hrvatskim trobojnicom. Uzduž ceste, s jedne i druge strane, bili su stupovi, pa kojih su visele hrvatske zastave, i na kojih svakom bila je papirnata tablica, a na njoj tiskan koji domoljubni stih Mihanovićevi ili koga drugoga pjesničko-domoljubnog, njegove, ilirske dobe. U župnoj crkvi, koju bijaše dupkom puna, odsuzliša se je pjevana sv. misa, kod koje se je pjevalo samo hrvatskim jezikom. Isto doba, i. prije, i kasnije, držala su se pod vrednim nebom, na vise mjeseta, javna predavanja o životu i djeliji Mihanovićevih.

Poslije jedanaeste ure, pristupilo se je k odkrivu spomenika. Sva prisutna pjevačka družtva pjevala su prvu klicu narodne himne „Liepa naša domovina“. Bio je to veličanstven lip. Sva množina prisutnih slušala je njekom osobitom poboznošću, održivenim glava svoju, narodnu himnu pred kipom njezinu stvoritelja. Spomenic je prodišao Zagorac dr. Otriner.

Mjesto starca kanonika dra. Frana Ivankovića, koj je proslavio petdeset godišnjicu svoga misnikovanja ovih dana, a komu je ljeđnik zabranio doći iz Zagreba k slavnosti, pročitao je ono što je imao govorili njegov netjak dr. Stjepan Čukac. Govorio je os Ljuba Babić-Gjalski i Ilesić, i, posve kratko, jer je zaronila blaga kisica. Gradska načelnik, rekav njekoliko rieči, odkrio je spomenik. Na spomen položili su krasne srebrne vjence; grof Jelačić u ime kraljevskih vlaste u Zagrebu; gradski načelnik Holić u ime grada Zagreba; podupun županije Varaždinske Brezinčak u ime iste županije; dr. Pero Magdić u ime grada Varaždina; te još razni drugi. Kad se je tu pred spomenikom odjevalo, još zadnjica katica hrvatske himne, išli su mnogi na groblje da polože vjence na grob Mihanovićev. Dosli su i predstavnici Istre. Kad banketa bila je kάkva stotina osoba. Stolom je ravnom vrli župnik Jakovina, te nadzravim hrvatskog domovini, vlasti, zagrebačkomu gradskomu načelniku, odboru za podignuće spomenika, kiparu Frangesu, narodnim zastupnikom predstavnikom Hrvata izvan banovine. Zahvalili i oni svak svoju reku: grof Jelačić, Brezinčak, Ljuba Babić, dr. Kralić, prof. Spinčić, prof. Ilesić. A govorilo je i drugih kod banketa. I drugu godu po mjestu se je narod vesello, i oduševljavao koliko za naumroga pjesnika toli za liepu hrvatsku domovinu.

Svečanost bila je prava, putka, svečanost, i izkaz hrvatske, misli, i svjete, kojoj je mnogo pomogla Mihanovićeva pjesma, sada narodna himna „Liepa naša domovina“.

Fogled po Primorju.

Puljsko-rovinjanski Kotar:

Hrvatska Čitaonica u Omilju, prireduje dne 21. kolovoza 1910. prigodom 25. godišnjice svoga ustanovljenja, zavodu sa deklamacijom, tamburjanjem, predstavom i pleonom. Poslije, se svi redoljubi, da nas posjeti, prigodom te riedke slave i veličaju, istu, da Japan, sto, dozostoji po našu, narodnu, stvar, i naš staročavni Francopanski grad.

organizaciji i tada izazi na ulicu i ovestiti suca. Natjecaj je već zatvoren, ali imeno vanje još nije slijedilo. Čimeno, da je, pet natjecatelja, a kako nam se poručuje, no više izgleda na imenovanje imade gosp. dr. Jerovsek, sada sudic u Puli. Mi proli tom imenovanju nemamo ništa, jer, nis uverjavaju da je g. dr. Jerovsek dobar i pravedan sudac, vrstan i učen pravnik a ot slovenskih gora lit.

Preporučamo se višim oblastima, da propse je to imenovanje, da tako ne zapri na našem sudu redovito uredovanje, što bi bilo na štetu stranaka.

Pazinski kotar:

Sokolski slet „Vitezovce“ župe u Pazinu. U zadnjoj vremenu, a što je vrlo karakteristično, u vrijeme pragovora za narodni mit u Istri, napeli su Talijani Istru i Trstu avsile, da osuđete svaku našu narodnu manifestaciju i kulturnu slavu. U tomu ne biraču sredstava, zoru u pomoć tol omražene i austrijske oblasti. Nieme i Magjare pak i Turke (vidi „Giornaleto“) — a dač se poslužuju denuncijacije i spiljanice. Nu svi to nje potučio, jer probudjenia svjeti našeg naroda i odgoj, pokazali su i na sletu istarski Sokolova u Pazinu, da mi ne pribredjemo aktivnosti u svrhu izazivanja, napadača i vrednjaka, već kao kulturni ljudi, noćemo da pokazemo i Talijanima, kako značemo svojim nastupom i sami nje zaštititi. Odaliće većinoli Talijanski gajev.

Tako je prošao 14. i 15. t. m. sokolski slet „Vitezovce“ župe u Pazinu. Radi odmjerene predstora žalimo, što već dünas ne možemo običnije opisati to narodno slavlje. Po programu došli su u neđelju Sokoli iz Volosko-Opatije, Frankopanska župa iz Sušaka i deputacija trčanskog Sokola, koj su dočekali na kolodvoru Sokolši iz Pazina, Pule i Buzeta sa glazbom, koji su već u jutro stigli u Pazin, a uz njih oko 2000 naroda stio iz Pazina i iz ostalih mjeseta Istre, koji su došli hvatali u Pazin da vide i pozdrave naše Sokole. Iz kolodvora podaše se Sokolši u svetuči buzeljske sokolske glazbe, hrpeljske sokolske glazbe, sokolske fantezi sa Sušaka te volosko-čapatijske glazbe pred običnički dom, gođe jo su balkonska pozdravila Sokole načelnik pazinski Dr. Kurečić, komu je uz urnebeno povlaživanje odzdravio starosta Vitezovce župe Dr. Posić, istaknuv da nisu došli u Pazin izazivati, nego braniti našu tlu. Iz tog razloga se Sokoli ha objed, a poslije podne okupili se u „Narodnom Domu“ na koncert i pukču zabilježili, te se već na predstavu, koju su odigrali diletanți dramatskog odsjeka puljskog Sokola, iza koj je slijedio animirani ple. Drugi dan u jutro bila pokucana vježba pomorska, a tada, u 14. juna po podne započela je javna vježba uz pratnju dviju apolskih glazba. Objave vježbe ispisale su u evakovu pogledu, izvratno i na običe zadržavajući običinstva. Iz svrđenih vježbi brzo je došao čas odlaska i teškog rastanka. Nakon što su se braci opel snasli u Nar. Domu i oprostili se od pazinskih Sokola, ganuljivim i rodjajućim nazdravljima, uputili su se u povori od preko 2000 duša na kolodvor uz izmjenučku svetučku glazbu. Povorka je bila tako dugacka, da su prvi bili već na kolodvoru a zatunci još dolje malo dalež od Narodnog Doma. Na kolodvoru bio je rastanak količtanom toll i ganuljivim. Oduševljenim, rođajućim poklicima i zdravom, do vježbe, ni kraja ni konca, dok nije zamačkuo vlasti u posev milji braci i drage gospe. I ova dva dana, učinkovitog vježbanja, pokazali su nedvojbeno, koli na klimativim nogama stoji, to umisleno talijansko Pazina. Harlekini talijanski pomogli, tojmu i sami.

Kako su prije, njez hrv. hrv. novina, sa protestnim skupština od 20 (slavom, dva deseta), ljudi, a po Giornaleto i Piccolu tutua la cittadinanza di Pisa nastrojali

Krumpir ovogodišnji
načinjeće biti u svojem skladistu
Podružnica Gospodarske Zveze u Trstu
uz ujedene cene.

Pozori!

Novi vinski zakon
dobiva se u
Narodnoj tiskarni
Laginja i drug. - Pula.

Austro-Hrvatsko parobrodarsko društvo
na dionice u Puntu.

Plovitveni red
vrijedi od 1. maja 1910. do oponzira.
Pruga: Rijeka-Punat.

Svaki dan	Odl. i Dol.	Postaje	Dol. i Dol.	Svaki dan	po podne
prije podne					
5.—	odl.	VUNAT	dol.	4.50	
5.16	dol.	Krk	odl.	4.85	
5.26	odl.	odl.	4.25	
6.10	odl.	Glavotok	dol.	3.40	
6.15	odl.	dol.	3.85	
6.15	dol.	Malinska	odl.	3.05	
6.25	odl.	dol.	2.55	
7.40	odl.	Omišlj	odl.	2.10	
7.45	odl.	dol.	2.—	
8.45	dol.	RIJEKA	odl.	12.55	
		Uvjeto pristajanje u Mljetima.			

Pruga: Rijeka-Opatija-Rab-Nerezine.

Utorak	Odl. i Dol.	Postaje	Dol. i Dol.	Svaka Subota	po podne
prije podne					
7.20	odl.	VRJEEKA	dol.	4.15	
7.55	dol.	Opatija	odl.	3.45	
8.—	odl.	dol.	3.30	
9.20	dol.	Beli	odl.	2.10	
9.30	odl.	dol.	2.—	
10.20	dol.	Merag	odl.	1.10	
10.30	odl.	dol.	1.—	
11.—	dol.	Krk	odl.	12.80	
11.10	odl.	dol.	12.20	
po podne					
12.40	dol.	Baška novi	odl.	10.50	
1.—	odl.	odl.	10.40	
8.—	dol.	Rab	odl.	8.10	
8.30	odl.	dol.	8.30	
5.15	dol.	Veli Lošinj	odl.	6.45	
6.25	odl.	dol.	6.85	
5.85	dol.	Mali Lošinj	odl.	6.25	
5.45	odl.	dol.	6.15	
6.30	odl.	NEREZINE	odl.	5.30	

* Luka Sv. Martin.
Uvjeto pristajanje u Punatu i Loparu.

Austro-Hrvatsko parobrodarsko društvo na dionice u Puntu:

Poziv na subskripciju.

Ustjed zaključka glavne skupštine dioničara Austro-Hrvatskoga parobrodarsko društva na dionice u Puntu od 28. ožujka 1910. ravnateljstvo jest sklopilo sa visokom c. k. Vladom u Beču jedan ugovor za plovitvenu službu po Kvarneru na deset godina uz godišnju subvenciju od K 92.000 — uz uvjet da si društvo imade nabaviti jošter parobrod, za moći udovoljiti obvezama.

Stoga je za tu nabavu potrebno povisjenje držvene glavnice, te je potpisano ravnateljstvo odlučilo na temelju zaključka glavne skupštine od 15. studenoga 1908. i u smislu §§ 7 i 24 drustvenih pravila izdati:

II. Emisiju novih 5000 dionica od K 50 — nominalne vrijednosti, tako da će se smanja dionička glavnica od K 250.000 — povisiti na K 500.000 —.

Ove će dionice glositi na ime, kako glose i prvobitno izdane a potpisivanje obaviti će se početom od 10. srpnja t. g. do 31. kolovoza t. g. u sljedećim uređima i zavodima: u poslovnicu društva u Puntu, kod društva za štednju i zajmove u: Baški, Cresu, Dubašnici, Vrbniku, Dobrinju, Omišlju, Veli Lošinj, Mali Lošinj, Beli, Martinšćico, Nerezine; kod Jadranse Banke u Trstu, Filijalke Jadranse banke u Opatiji, Banke za austrijske Primorje d.d. u Opatiji, Posušnjice, zadruge na ograničenje, Volosko, Istarske posušnjike u Puli, Filijalke Ljubljansko kreditne banke u Trstu, Riječke pučke banke na Rijeci.

Uvjeti potpisivanja jesu slijedeći:

1. Dosadanjim dioničarima podijeljuje se pravo opcije, koje pravo mogu vršiti do 31. srpnja t. g. a uživaju pogodnost opcije za onoliko dionica, koliko ih do sada posjeduju.

2. Tečaj uz koji se budu izdavale nove dionice druge emisije, jest tolični dioničare kolikor ne nadioniti K 50 — po dionici izviše 5% kamati od 1.1. 1910. do dana uplate.

3. Prigodom potpisivanja treba položiti za svaku dionicu K 20 — a ostatak 5 kamata 80 dana iz oglaša od strane Ravnateljstva.

4. Dioničari druge emisije participiraju na dobitku poslovanja tekuće godine. PUNAT, dne 10. srpnja 1910.

Ravnateljstvo

Austro-Hrvatskoga parobrodarskoga društva
na dionice u Puntu.

POZOR!

Kod Podružnice Gospodarske Zveze iz Ljubljane u Trstu, ulica G. Galatti, br. 14 tiki velike pošte, može se dobiti uz najpovoljnije cijene svakovrstnog i dobrog sumporu, dobre engleške modre galice i svakovrstnih umjetnih gnojiva.

Može se dobiti i svakovrstnu drugu robu. Zaštitivo mlina Količevu (Gjuro Rašića).

Hrvatska trgovina.

Trgovina manufakturne robe i krojački salon

Marko Zović - Pazin

Skladište odijela najmodernijeg kroja i sukna, kao i samog sukna za muške i ženske

uz tvorničke cene.

Ujedno veliko skladište pravih voštenu-sveća za crkve i prigodne crkvene svečanosti iz zlatnom kolačnom nagradjene dalmatinske tvornice sveća.

Svakomu je slobodno pogledati i promjeriti robu.

Zašto može Zović za 30% jeftinije prodati čivači stroj?

Zato jer radi bez agenta.

Osam-godišnja garancija.

Konkurenca isključena.

JERZA, TOČNA I SOLIDNA POSLUŽA.

KAMEN ZA GRADNJE

iz najboljih kamenoloma okolice (kamenolomi Vareton u dugoj uvali).

MORSKI PJESAK.

Sva gradja u svakoj količini dovaža se na tice mjesto uz najpovoljnije cene. Morski pjesak izvaja se i van Pule.

Skladište i ured u PULI, Via della Valle br. 11. - Telefon br. 21.

Josip Blašković, vlastnik kamenoloma.

NOVO!

HOTEL ELISABETTA

PULA, via Arena br. 1.

Vis-à-vis Arena.

Vlastnik: Franjo Barbalic

sasme novou i modernou uredjen, sa ljeplim i zračnim sobama, oprem-ijenim sasme novim pokutvom i posteljinom.

Sasme u blizini parobrodarsko stanice, postaja tramvaja, blizu kolodovora.

Poslužba brza i točna, cene vrlo umjerene. — Uz ulicu Arena br. 1 i sa restauracije piazza Ninfa, br. 1, vlastništvo istog gospodara.

Preporuča so našem občinstvu uz geslo: SVOJ K SVOMU!

SPLIT - DALMACIJA

Mineralno sumporno jedno kupalište

NAGY i drug

najjači i najljekovitiji sumporni izvor EUROPE, najbogatiji na jodu u opću sa jedino obstojećim uspješima ozdravljenja jer UNIKUM kroz srećno-kemično spajanje od sumpora, joda, soli i bromida u izvanrednoj količini. Lječilište za bolesti svake vrste. Lijeci se kupanjem, picanjem, blatinom oblorizma itd. U 1 litri sadržava 31.604 gr. Cijeli godina otvorenio. Preporučuje se osobito onim, koji su već više lječilišta pohađali bez ili malim uspjehom. Voda naša, sol i blato otprema i izvešće dne uprava kupališta.

Sjetite se družbe sv. Cirila i Metoda